

Motion till riksdagen 2016/17:1029

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Va-försörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla samverkan mellan kommuner när det gäller finansieringen av va-försörjning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa förnyelseplaner i kommunernas arbete med va-försörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det svenska va-systemet lider av ett betydande underhållsunderskott. Och trots att dricksvatten är något de allra flesta svenskar tar för självklart fortgår denna underfinansiering. Detta bådär illa för framtiden, eftersom klimatförändringar och allt mer extremt väder sätter ytterligare press på systemen. Det handlar om såväl torka som översvämningar. Kort sagt behövs fler verktyg för landets kommuner i arbetet med att säkra dricksvattenförsörjningen över tid.

Att va-nätet är undermåligt kostar svenska skattebetalare tid och pengar, samtidigt som det medför en ökad risk för ohälsa till följd av otjänligt vatten. Va-organisationerna är idag skyldiga, enligt lag, att se över kort- och långsiktiga investeringsbehov i enlighet med den lokala va-planen. Va-taxan sätts därefter. Men många bedömare menar att dessa taxor inte ökat i den takt som krävs. En undersökning som gjorts av organisationen VA-Fakta visar att 93 procent av va-cheferna i Sverige efterfrågar ökad mellankommunal samverkan, vilket är ett delmoment i att komma tillrätta med problemet.

Att förenkla sådan samverkan bör underlättas. Problemet med finansiering är ofta störst i kommuner där människor bor glest. Men skalfördelar kan åstadkommas, bland

annat om kommuner får en mer flexibel självkostnadsprincip – så att gemensamma taxor blir möjliga mellan kommuner som samverkar.

Som tillägg till kommunal samverkan bör insatser göras för att påskynda förnyelsearbetet i va-planerna. Idag är kommuner skyldiga att ha en fungerade va-försörjning (bland annat enligt miljöbalken och vattentjänstlagen) – men det finns inte krav på hur va-försörjningen skall säkerställas över tid. Inte heller finns nationella riktlinjer för hur va-planer skall avgränsas eller fokuseras, vilket leder till att de är tämligen olika över landet.

För att höja takten på ett nationellt plan krävs att takten i arbetet med underhålls- och förnyelsearbete intensifieras. En tänkbar lösning är då att göra det obligatoriskt att komplettera översiktsplaner med förnyelseplaner för va-nätet, som en integrerad del. Detta i syfte att systematisera arbetet och säkerställa kostnadseffektivitet.

Jesper Skalberg Karlsson (M)